

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова відбіркової комісії

Андрій БЕНЬ

« 24 » червня 2024 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ
для іноземних громадян та осіб без громадянства

<i>Факультети</i>	<i>судноводіння, суднової енергетики</i>
<i>Ступінь вищої освіти</i>	<i>бакалавр</i>
<i>Галузь знань</i>	<i>27 Транспорт</i>
<i>Спеціальність</i>	<i>271 Морський та внутрішній водний транспорт</i>
<i>Спеціалізація</i>	<i>271.01 Навігація і управління морськими суднами 271.02 Управління судновими технічними системами і комплексами</i>
<i>Форма навчання</i>	<i>денна/заочна</i>

Херсон – 2024

Програму розроблено відповідно до стандарту вищої освіти підготовки бакалавра. Галузь знань 27 Транспорт, спеціалізації: 271 Морський та внутрішній водний транспорт, спеціалізація 271.01 Навігація і управління морськими суднами, 271.02 Управління судновими технічними системами і комплексами к.п.н., доцентом кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та інноваційної педагогіки Бабишеною Мар'яною Ігорівною, 6 с.

Програму розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та інноваційної педагогіки 19.06.2024 р. протокол № 13

Укладач

Мар'яна БАБИШЕНА

(підпис)

Завідувач кафедри

Вікторія ДОБРОВОЛЬСЬКА

(підпис)

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Програма вступних випробувань із української мови як іноземної для вступників на основі базової загальної середньої освіти розроблена на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України.

Вступний іспит та співбесіда до Херсонської державної морської академії із української мови як іноземної проводиться для прийому абітурієнтів, що мають право брати участь у конкурсному відборі за результатами вступних випробувань. Категорія таких осіб визначена в Правилах прийому на навчання до ХДМА.

Мета вступного екзамену – оцінити рівень підготовленості вступників з української мови як іноземної для конкурсного відбору.

Завдання вступного іспиту із української мови як іноземної полягає у тому, щоб оцінити знання та вміння вступників. Вступник повинен

знати:

- норми сучасної української літературної мови;
- лексичні, морфологічні, синтаксичні особливості українського мовлення професійної орієнтації;
- основні лексико-граматичні норми офіційно-ділового, наукового й розмовного стилів;

уміти:

- читати тексти різних жанрів і відтворювати їх зміст;
- складати та реферувати тексти за спеціальністю;
- володіти монологічним і діалогічним мовленням;
- розуміти інформацію, подану при аудіюванні.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ:

№ з/п	Назва розділів	Назва тем
1	2	3
1.	Фонетика. Графіка. Голосні, приголосні звуки. Чергування. Орфоепічні норми. Склад. Наголос	1. Букви а, у, о, е, м, б, д, т, в, н, к, ф. 2. Букви и, і, л, р, з, с, ц, ч, ш, щ. 3. Букви г, ґ, х. Африкати дж, дз. 4. Букви і, я, ю, є, ї, й, ь. 5. Апостроф.
2.	Іменник як частина мови	1. Рід. 2. Число. 3. Істота – неістота. 4. Поняття про відмінки. 5. Називний відмінок іменника. 6. Відмінювання іменників.

3.	Займенник як частина мови	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особові займенники. 2. Присвійні займенники. 3. Вказівні займенники. 4. Питальні займенники. 5. Відносні займенники. 6. Відмінювання займенників.
4.	Прикметник як частина мови	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вираження ознаки предмета (особи). 2. Вираження ознаки особи (предмета), що виступає об'єктом дії. 3. Вираження ознаки особи (предмета), що позначає місце дії. 4. Вираження ознаки особи (предмета), відсутньої у певної особи. 5. Вираження ознаки адресата дії.
5.	Числівник як частина мови	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вираження кількості предметів або осіб. 2. Уживання простих кількісних числівників.
6.	Прислівник як частина мови	Уживання прислівників з іншими частинами мови.
7.	Дієслово як частина мови	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інфінітив. 2. Вираження дії, що відбувається. Проста форма. 3. Вираження дії, що відбувалася раніше. 4. Вираження результативної дії. Вираження минулої та майбутньої результативних дій. 5. Вираження прохання, побажання, наказу.
8.	Дієприкметник як особлива форма дієслова	Вираження ознаки особи або предмета за дією.
9.	Дієприслівник як особлива форма дієслова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вираження ознаки дії.
10.	Просте речення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про суб'єкт і предикат. 2. Уживання сполучників у простому реченні.
11.	Складне речення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Складне речення зі словами <i>хто, що</i>. 2. Складні речення зі словами <i>який, яка, яке, що</i>.

		3. Уживання складних речень зі словами <i>як, коли, де</i> . 4. Вираження причини дії (<i>чому?</i>)
--	--	---

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вступний екзамен із української мови як іноземної проводиться у вигляді письмового тестування. Предметною комісією розроблено 2 варіанти тесту. Загальна кількість питань в кожному тесті складає 20. Кожна правильна відповідь на питання оцінюється у 10 балів. За умови правильних відповідей здобувач вищої освіти може набрати максимальну кількість балів 200.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Альохіна С. В. Українська мова для іноземних студентів: початково-предметні курси / С. В. Альохіна, Г. В. Онкович, Я.-С. М. Шутенко. – К., 1998.
2. Бахтіярова Х. Ш. Українська мова: практичний курс для іноземців / Бахтіярова Х. Ш., Лукашевич С. С., Майданюк І. З. та ін.. – Тернопіль, 1999
3. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого відділення: у 2-х частинах / І. В. Вальченко, Я.М. Прилуцька. – Харків: ХНАМГ, 2011. – 691 с.
4. Вінницька В. М. Українська мова: практичний курс граматики для студентів-іноземців / В. М. Вінницька, Н. П. Плющ. – К., 1997.
5. Зайченко Н. Ф. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення / Н.Ф. Зайченко, С. А. Воробйова. – К.: Знання України, 2004.
6. Исиченко Ю. А. Самоучитель украинского языка / Ю. А. Исиченко, В. С. Калашник, А. А. Свашенко. – К.: Вища школа, 1990.
7. Лисенко Н.О. Українська мова для іноземних студентів: навчальний посібник / Н.О. Лисенко, Р.М. Кривко, Є. І. Світлична, Т.П. Цапко. – К.: Центр учбової літератури, 2010.
8. Черемська О. С. Українська мова: навчальний посібник для іноземних студентів далекого зарубіжжя / О. С. Черемська, Данкіна Л. С. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010.
9. Чистякова А.Б. Українська мова для іноземців: підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / А. Б. Чистякова, Л. І. Селіверстова, Т. М. Лагута. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2006.

10. Ющук И. Ф. Я выучу украинский язык: Фонетика. Лексика. Словообразование. Морфология. Украинская литература до 1917 года: Пособие для учащихся. – И. Ф. Ющук. – К.: Рад. Шк., 1991.

Додаткова

1. Кислиця Г.М. Українська мова: [навч. посібник для слухачів відділень довузівської підготовки та абітурієнтів] / Г.М. Кислиця, Є.В. Крамченко, С.В. Нитихорук та ін. – Львів, 2005. – 156с.
2. Гайдамака Г.Г. Практичний курс з української мови для студентів-іноземців: [практичний посібник] / Г.Г. Гайдамака, Л.С. Данкіна, О.С. Черемська. – Харків: Видавництво ХНЕУ, 2005. – 184с.
3. Кисельова Т.Г. Українська мова: перші кроки: [навч. посібник для іноземців] / Т.Г. Кисельова, О.П. Солонська, Л.І. Бескровна. – Х.: НФАУ: Золоті сторінки, 2002. – 88с.

Інформаційні ресурси

1. www.litopys.org.ua
2. www.mova.info
3. www.novamova.com.ua
4. www.pereklad.kiev.ua
5. www.pravopys.net
6. <http://pravopys.vlada.kiev.ua> (Інтернет-сторінка, присвячена мовним питанням)
7. www.r2u.org.ua
8. <http://www.rosukrdic.iatp.org.ua> (Російсько-український словник сталих виразів)
9. www.rozum.org.ua
10. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал)